

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Trestání krádeží spáchaných v nouzovém stavu

Ke konci září tohoto roku informovala česká media[1] o rozsudku Okresního soudu v Novém Jičíně, kterým byl pachateli trestného činu krádeže uložen trest dle § 205 odst. 4 písm. b) trestního zákoníku. Odvolací Krajský soud v Ostravě toto rozhodnutí potvrdil.[2] Stejný postoj k ukládání trestů za krádež spáchanou v době vyhlášeného nouzového stavu zaujal i Okresní soud v Sokolově. Jeho rozsudek ale odvolací Krajský soud v Plzni zrušil s tím, že krádeže spáchané v době nouzového stavu nejsou výrazně společensky škodlivější než krádeže spáchané před jeho vyhlášením.

Vidno, že koronavirová pandemie přináší nové impulsy do dynamiky právního výkladu nejen v oblasti soukromoprávní,[3] ale i trestněprávní. Trestání krádeže spáchané v období vyhlášeného nouzového stavu jsou nyní předmětem rozhodování u Nejvyššího soudu.

Celá situace ohledně přísnějšího trestání krádeží je produktem nouzového stavu vyhlášeného v souvislosti s nemocí COVID-19. Světová zdravotnická organizace prohlásila 30. ledna 2020 rozšíření onemocnění COVID-19 za ohrožení veřejného zdraví mezinárodního významu. Dne 11. března 2020 WHO označila rozšíření onemocnění COVID-19 za pandemii. Nákaza virem COVID-19 se rozšířila do všech členských států Evropské unie. Vzhledem k tomu, že počet případů nákazy znepokojivě narůstá a chybějí prostředky pro boj proti rozšíření tohoto onemocnění, vyhlásila řada členských států nouzový stav.[4] V České republice byl nouzový stav prozatím vyhlášen 2x. Poprvé Usnesením vlády z 19. března č. 194 od 14:00 hodin dne 12. března 2020 na dobu 30 dnů („první nouzový stav“). Podruhé usnesením z 30. září 2020 č. 957 od 00.00 hodin dne 5. října 2020 na dobu 30 dnů („druhý nouzový stav“). Nejvyšší státní zastupitelství zveřejnilo, že v průběhu prvního nouzového stavu bylo spácháno celkem **8 354 trestných činů krádeže, které byly v důsledku nouzového stavu kvalifikovány v přísnější trestní sazbě.**

Okresní soudy v Novém Jičíně a v Sokolově („okresní soudy“) v nouzovém stavu spatřily okolnost podmiňující použití vyšší trestní sazby, a to podle § 205 odst. 4 písm. b) trestního zákoníku. **Vyšší trestnost je vázána na skutečnost, že pachatel spáchá takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu, za živelní pohromy nebo jiné události vážně ohrožující život nebo zdraví lidí, veřejný pořádek nebo majetek** (dále jen „jiná událost“).[5] Vyhlášení nouzového stavu ale výslovně v § 205 odst. 4 písm. b) trestního zákoníku uvedeno není. Podle okresních soudů lze nouzový stav spatřovat v poslední variantě jiné události vážně ohrožující život nebo zdraví lidí, veřejný pořádek nebo majetek. Slovy teoretika: okresní soudy subsumovaly skutkový stav/ vyhlášení nouzového stavu v důsledku pandemie nemoci COVID-19 pod neurčitý právní pojem/ jiné události vážně ohrožující život nebo zdraví lidí, veřejný pořádek nebo majetek. Byla jejich dedukce přiléhavá?

Jiná událost vážně ohrožující ...

Nouzový stav je, společně se stavem ohrožení státu a válečným stavem, upraven v ústavním[6] zákoně o bezpečnosti ČR.[7] Nelze jej zaměňovat se stavem ohrožení státu, který zákon o bezpečnosti ČR definuje jako situaci[8] militantního charakteru či sociálních nepokojů. Válečný stav je „nejvyšší level“ upravený přímo v Ústavě.[9] Jde o situaci související s obranyschopností České republiky a jejím zapojením v systému mezinárodní kolektivní obrany.[10]

Živelnou pohromu můžeme vyloučit z povahy věci. Živelná pohroma v obecné definici z volně dostupných zdrojů znamená *mimořádnou událost vzniklou v důsledku škodlivého působení přírodních sil. Přináší škody na majetku, přírodě, poškozují zdraví a mnohdy má za následek smrt lidí. Vzniká rychlým nebo pozvolným procesem mimořádných rozměrů, který je způsobem ději probíhajícími uvnitř a vně země, vlivem rozdílů teplot nebo jiných faktorů. Postihují pevninu, vodstvo a atmosféru.*^[11] Obecné definice a definice obsažené v právních předpisech se ale mohou lišit. Trestně právní předpisy definici živelné pohromy neobsahují. Nicméně jiný předpis veřejnoprávního charakteru ano. Je jím § 24 odst. 10 zákona o daních z příjmů.^[12] Podle něj je *živelní pohromou nezaviněný požár a výbuch, blesk, vichřice s rychlostí vyšší než 75 km/hod, povodeň, záplava, krupobití, sesouvání půdy, sesuny půdy a skalní zřícení, pokud k nim nedošlo v souvislosti s průmyslovým nebo skalním provozem sesouvání nebo zřícení lavin a zemětřesení dosahující alespoň 4. stupně mezinárodní stupnice udávající makroseismické účinky zemětřesení.*^[13] Obě definice se obsahově shodují, dá se říci, že zákonná pouze blíže rozvádí definici obecnou. Z charakteristiky nouzového stavu uvedené v zákoně o bezpečnosti ČR je zřejmé, že pro živelnou pohromu sice je možné vyvolat nouzový stav, nicméně pandemie nemoci COVID- 19 živelnou pohromou není. Zbývá tedy skutečně jen ona jiná událost.

Z výše uvedeného můžeme a contrario dovést, že **pod jinou událostí vážně ohrožující život nebo zdraví lidí, veřejný pořádek nebo majetek nelze podřadit situace vojenského, sociálního, politického charakteru a situace vyvolané působením přírodních sil nevyvolané (bezprostředně)^[14] lidským faktorem.**

Komentář k trestnímu zákoníku k jiné události jako kvalifikované skutkové podstaty ničeho blíže neuvádí. Odkazuje na § 42 písm. j), což je ovšem **okolnost přitěžující**, navíc trochu jiného znění: *spáchal trestný čin za krizové situace, živelní pohromy nebo jiné události vážně ohrožující život, veřejný pořádek nebo majetek, anebo na území, na němž je prováděna nebo byla provedena evakuace.* K jiné události jako okolnosti přitěžující komentář uvádí, že se jedná o situaci, kdy je třeba zvýšenou měrou vyžadovat, aby nedocházelo k páchání trestné činnosti. Nemusí se jednat o trestný čin namířený proti uvedeným ohroženým hodnotám, ale o **jakýkoliv trestný čin, k jehož spáchání přispěla zmíněná situace.** Tato okolnost, byť ne zcela totožně, je v některých ustanoveních zvláštní částí vyjádřena jako okolnost podmiňující použití přísnější trestní sazby.^[15] Nicméně z výkladu vyplývá, že **nestačí pouhá obecná časová souvislost k aplikaci přitěžující okolnosti, je zapotřebí i souvislosti kauzální - nebýt situace nedošlo by ani k trestnému činu.**

Z výše uvedeného vyvstávají určité otázky, od kterých se bude odvíjet i další směřování tohoto článku. Je patrné, že ona jiná událost může být **vykládána jako kvalifikovaná skutková podstata, ale také jako okolnost přitěžující.** Vždy je ale použitelná jen jedním způsobem. Obecně přitěžující okolností nemůže být zároveň okolnost, která podmiňuje použití vyšší trestní sazby.^[16]

Souvislost časová

Dle odůvodnění rozhodnutí okresních soudů pachatel spáchal krádež i přesto, že si byl vědom toho, že jsou nařízena nouzová opatření, bezpečnostní složky jsou primárně zaměřeny k ochraně zdraví obyvatelstva a obslužný personál má snížené možnosti ochrany majetku.^[17] Pomineme-li jiné kvalifikační předpoklady a úvahy nad výší uloženého trestu, které mírně naznačují souvislost kauzální, **lze říci, že dle jejich závěru postačuje souvislost časová.** Právní závěry okresních soudů kvituje vyjádření předsedy Nejvyššího soudu Petra Angyalossyho: *Jde o varování pro potenciální pachatele, aby nezneužívali situaci, kdy stát a jeho obyvatelé mají závažné problémy a jejich pozornost musí být kvůli ochraně životů a zdraví obrácena primárně jinam než například na ochranu majetku. Člověk, který tohoto nedbá, se pak nemůže divit, že je trestán výrazně přísněji.*

Prostá časová souvislost převažuje i u **veřejné žaloby.** Nejvyšší státní zastupitelství uveřejnilo

vyjádření, podle kterého vyhlášení nouzového stavu v souvislosti s výskytem a šířením onemocnění COVID-19 odůvodňuje **užití obecné přítěžující okolnosti uvedené v § 42 písm. j) trestního zákoníku**. Dále je podle názoru Nejvyššího státního zastupitelství spáchání trestného činu v rámci vyhlášeného nouzového stavu okolností podmiňující použití vyšší trestní sazby u některých trestných činů, mj. i krádeže[18] Nicméně Miroslav Růžička, státního zástupce Nejvyššího státního zastupitelství, upozorňuje na to, že každý případ je třeba posuzovat individuálně: situace, která nastala při epidemii, musí být posouzena ve vztahu k jednání pachatele, jeho povaze a závažnosti, okolnostem případu, způsobu provedení činu a zavinění. Sazby, samozřejmě po zhodnocení naznačených hledisek, neplatí absolutně pro všechny případy.[19]

Postoj vrcholného orgánu žaloby doplňují veřejná vyjádření některých státních zástupců. Krajský státní zástupce v Českých Budějovicích považuje ukládání vyšší trestní sazby za přiměřené s ohledem na mimořádnost a nebezpečnost situací, za nichž byl čin spáchán. Podle jeho názoru je třeba rozlišovat spáchání trestného činu za okolností mimořádných a za stavu normálního. V mimořádném čase je prvořadé, aby se celý systém soustředil na odstranění. Ostatně velký rozsah stanovené trestní sazby pak dovoluje přizpůsobit délku ukládaného trestu konkrétní míře společenské škodlivosti trestného činu i nebezpečnosti dané situace. Stejného názoru je i Petra Lastovecká, státní zástupkyně Vrchního státního zastupitelství v Olomouci, podle které se jedná o postup přiměřený.

Na druhou stranu, i v systému veřejné žaloby se najde názor, že časová souvislost nestačí.

Souvislost časová i kauzální

Je jím například vyjádření Tomáše Jarolímka, státního zástupce Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 1, podle kterého u pachatele běžného trestného činu krádeže lze stěží dovodit, že jeho motiv byl probíhající pandemií jakkoliv ovlivněn, trestné činnosti by se dopustil i za normálních okolností, a je tedy nedůvodné, aby objektivní stav (pandemie), který nemá na motiv, průběh či následek trestného činu jakýkoliv vliv, drakonicky zvyšoval trestní sazbu.

Zastáncem časové i kauzální souvislosti je Krajský soud v Plzni („odvolací soud“).

V odůvodnění jeho rozsudku stojí, že krádeže spáchané v době nouzového stavu nejsou výrazně společensky škodlivější než krádeže spáchané před jeho vyhlášením. Aby mohl být nouzový stav vyvolaný pandemií koronaviru posuzovaný jako jiná událost podmiňující použití vyšší trestní sazby, muselo by jít o stav, kdy již došlo k závažnému následku, jako například když se stane živelní pohroma nebo když se země ocitne ve válečném stavu. Nouzový stav byl ale podle jeho názoru vyhlášen především proto, aby vláda byla schopna rychle přijímat opatření k omezení šíření viru a zajišťovat ochranné prostředky pro zdravotnictví a složky integrovaného záchranného systému. *„Jde tedy především o prevenci proti šíření nakažlivé nemoci, a nikoliv o stav, kdy již došlo k závažnému následku. Situace v době výskytu koronaviru není jednoduchá a vláda musela přijmout různá opatření. Ale to, že obžalovaný páchal krádeže v potravinových řetězcích za situace, kdy obchody a ostraha fungovaly normálně, nijak nezvyšovalo škodlivost jeho jednání. Nelze to srovnávat například s rabováním při povodních.* Krajský soud dále podotkl, že jiná situace by nastala, pokud by obžalovaný kradl zdravotní materiál nebo jiné věci úzce související se šířením nákazy: *Tam je přísnější právní kvalifikace samozřejmě na místě.*

Argumentace odvolacího soudu stojí na **odmítnutí pouhé časové souvislosti** trestného činu s vyhlášeným nouzovým stavem, ve kterém prvostupňové soudy spatřovaly onu jinou událost.[20] Rovněž **vyjádření z řad advokátního stavu** je toho názoru, že u trestného činu krádeže by pouhé formální vyhlášení nouzového stavu nemělo samo o sobě vést k naplnění okolnosti podmiňující použití vyšší trestní sazby. Mezi krádeží a jinou událostí vážně ohrožující život nebo zdraví lidí, veřejný pořádek nebo majetek měla existovat **i jiná než jen časová spojitost a tento závěr bude**

nutné rálně zdůvodnit. Předně by se mělo posoudit, zda pandemie COVID-19 je jinou událostí vážně ohrožující život nebo zdraví lidí, veřejný pořádek nebo majetek a určit její počátek, případně konec, který nemusí být totožný se začátkem a koncem vyhlášeného nouzového stavu. V tomto lze přisvědčit právnímu názoru,^[21] říkajícímu, že z hlediska formy není aplikování předmětných kvalifikovaných skutkových podstat na vyhlášení nouzového stavu nijak navázáno, podmínkou aplikace je vlastní existence takto závažné krizové situace. Vlastní vyhlášení nouzového stavu tak může být v dané situaci využíváno jako „pomůcka“ k časovému ohraničení trvání této krizové situace (a do jisté míry i ke zvýšení právní jistoty v této oblasti), nicméně rozhodně neplatí, že aplikace předmětných kvalifikovaných skutkových podstat stojí a padá s formálním vyhlášením a ukončením nouzového stavu.

Trhliny v argumentaci pro časovou i kauzální souvislost

Argumentace odvolacího soudu svědčící ve prospěch časové i kauzální souvislosti je v určitých směrech děravá. Předně **jde o nepřesné užívání jasně stanovených termínů.** Podle odvolacího soudu *aby mohl být nouzový stav vyvolaný pandemií koronaviru posuzovaný jako jiná událost podmiňující použití vyšší trestní sazby, muselo by jít o stav, kdy již došlo k závažnému následku, jako například když se stane živelní pohroma nebo když se země ocitne ve válečném stavu.* Nemůžeme zaměňovat nouzový stav a válečný stav, jsou to dva odlišné instituty se zcela odlišnými procesními režimy.^[22] Nadto § 205 odst. 4 písm. b) trestního zákoníku rozlišuje stav ohrožení státu, válečný stav, živelnou pohromu, jinou událost. To samé v případě živelné pohromy. V tomto případě je tak argumentace odvolacího soudu snadno napadnutelná z důvodu nesprávně subsumpce skutkového stavu pod právní normu – nesprávný výklad neurčitěho právního pojmu v důsledku směšování rozdílných institutů.

Za druhé: Je nutné čekat na „závažný následek? Odvolací soud v Plzni vyslovil, že nouzový stav byl podle jeho názoru vyhlášen především proto, aby vláda byla schopna rychle přijímat opatření k omezení šíření viru a zajišťovat ochranné prostředky pro zdravotnictví a složky integrovaného záchranného systému. *Jde tedy především o prevenci proti šíření nakažlivé nemoci, a nikoliv o stav, kdy již došlo k závažnému následku.* Odvolací soud v Plzni sám použil neurčitý právní pojem, aniž by jednoznačně vyslovil, co se pod ním skrývá. Je jím „závažný následek“. Trestní zákoník tento pojem používá v případech § 28 krajní nouze, § 255 Zneužití informace v obchodním styku, § 274 Ohrožení pod vlivem návykové látky, § 317 Ohrožení utajované informace, § 332 Podplacení, § 390 Porušení povinnosti dozorcí nebo jiné služby, § 391 Porušení povinnosti služby při obraně vzdušného prostoru. Ve všech těchto případech vyjadřuje proporcionalitu ve vztahu k právem chráněnému zájmu. Zde jej podle všeho odvolací soud užívá k vyjádření situace ve společnosti, ke které musí dojít, aby bylo možno použít okolnost podmiňující použití vyšší trestní sazby. Ovšem, není generální a jejím prostřednictvím individuální prevence jednou ze základních zásad trestního práva?

Je společnost povinná se nechat ohrozit, aby stát prostřednictvím trestního práva zasáhl?

Další trhlinou je tvrzení, že *obžalovaný páchal krádeže v potravinových řetězcích za situace, kdy obchody a ostraha fungovaly normálně, nijak nezvyšovalo škodlivost jeho jednání... jiná situace by nastala, pokud by obžalovaný kradl zdravotní materiál nebo jiné věci úzce související se šířením nákazy.* Nejde totiž o provoz obchodů a jejich ostrahu,^[23] ale i o **nasazení ochranných složek, kterých je třeba jinde:** jsou nařízena nouzová opatření a i složky policie jsou vytížené plněním úkolů směřujících k ochraně zdraví obyvatelstva. Nadto nelze rozlišovat, že pachatel krade „jiné věci“ a „zdravotní materiál nebo jiné věci úzce související se šířením nákazy.“ Z pohledu trestního práva se jedná o zájem na ochranu cizího majetku a ten je hoden ochrany ve všech případech stejně. Český trestní zákoník takové rozlišování nereflektuje, takový trestný čin v naší právní úpravě neexistuje, není možné ho tedy vytvářet výkladem soudu. Naopak zvýšená škodlivost tohoto činu je spatřována v tom, že celá republika, veškeré její instituce, soukromé subjekty i obyvatelstvo čelí

hrozbě v podobě pandemie koronaviru a je potřeba směřovat veškeré lidské zdroje k odstranění této hrozby.[24]

Z hlediska vlastního užití kvalifikované skutkové podstaty tak není klíčové, zda byl odcizen karton cigaret nebo balíček roušek, podstata mimořádné škodlivosti stíhaného protiprávního jednání spočívá právě v uvedeném nebezpečném zatěžování bezpečnostního systému.

Z hlediska zásad ukládání trestu...

Použití vyšší trestní sazby je otázkou ukládání trestu. Obecné zásady pro ukládání trestů jsou stanoveny § 39 trestního zákoníku. Ve vztahu ke kvalifikovaným skutkovým podstatám se s ohledem na zásadu subsidiarity trestní represe aplikací těchto zásad zabýval Nejvyšší soud v jednom ze svých usnesení.[25] Podle něj není možné přičítat kvalifikovanou skutkovou podstatu tam, kde společenská škodlivost činu nedosahuje ani základní skutkové podstaty. Jednalo se přitom o případ, kdy formálně byla naplněna kvalifikovaná skutková podstata kvantifikovaná výši způsobené škody, nicméně v jádru se jednalo o obchodní spor mezi obchodními společnostmi, který měl být řešen běžnými prostředky práva soukromého. O to víc, když byla prokázána upřímná snaha obžalovaného spor urovnat (i v průběhu celého trestního řízení), avšak s poškozeným jednoduše řečeno nebyla „rozumná řeč“.

Optikou uvedeného rozsudku Nejvyššího soudu je pro aplikaci kvalifikované skutkové podstaty hledisko kauzality nezbytné. Nikoliv však ve smyslu jiné události jako okolnosti přitěžující, která říká „bez nouzového stavu by nebylo ani trestného činu.“ **Kauzalita je tu vázána na onen prvek celospolečenské potřeby nasazení bezpečnostních složek tam, kde je jich skutečně potřeba.** K tomuto závěru se patrně přiklání i Libor Vávra:[26] *Takže ano, krádež kola ze zahrady, obyčejné vloupání do rodinného domku, vykradení vodácké klubovny asi nebudou mít s nouzovým stavem mnoho společného. Ale třeba u těch obchodů bych byl opatrný. Aby při vyhlášení rozsudku nebyl výrok o trestu nepřijemným překvapením pro pachatele....* Ani já nejsem zastáncem jakékoliv paušalizace. Podle mého právního názoru nesmíme zapomínat na podstatu věci. Ona jiná událost vymezená trestním zákoníkem je stále neurčitým právním pojmem. Vyhlášení nouzového stavu na území České republiky pod něj může a nemusí být subsumováno. Každý případ je třeba posuzovat individuálně a podle výsledku uvážit, zda je možné ji pod danou kvalifikovanou skutkovou podstatu subsumovat či ne. Ve smyslu Vávry, jinak lze hledět na vykradenou kůlnu a jinak na vykradenou lékárnu.

Závěrem

Z tohoto článku vyplynuly dvě otázky:

1. Kdy by spáchání trestného činu v době vyhlášeného nouzového stavu v důsledku pandemie COVID-19 mělo být považováno za okolnost přitěžující a kdy za okolnost podmiňující použití vyšší trestní sazby? Aplikace nouzového stavu jako okolnosti přitěžující je možné pouze v případě kauzálního spojení, podmíněnosti nouzového stavu a trestného činu. Existence nouzového stavu a kvalifikované skutkové podstaty tuto podmíněnost bezprostředně nevyžaduje.

2. Je třeba pro aplikaci kvalifikované skutkové podstaty souvislost časová i věcná nebo postačí pouze souvislost časová? Mám za to, že jednoznačně postačuje souvislost časová. Pokud je naplněna kvalifikovaná skutková podstata, nemůže s ohledem na zákaz dvojího přičítání, dojít zároveň k aplikaci okolnosti přitěžující.

Zásadním argumentem pro tento právní názor je § 17 písm. b) trestního zákoníku. Podle tohoto ustanovení se k okolnosti, která podmiňuje použití vyšší trestní sazby, přihlédne, *jde-li o jinou*

skutečnost, i tehdy jestliže o ní pachatel nevěděl, ač o ní vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl, vyjímaje případy, kdy trestní zákon požaduje, aby o ní pachatel věděl. Onou jinou skutečností ve smyslu § 17 písm. b) se rozumí různé okolnosti spojené se znaky skutkových podstat trestných činů, okolnosti blíže charakterizující jejich objekt, objektivní stránku, subjekt či subjektivní stránku,^[27] v tomto případě vyhlášený nouzový stav. K takové jiné skutečnosti postačí zavinění z nevědomé nedbalosti, ledaže by trestní zákoník výslovně požadoval nedbalost vědomou. Uvedeno na příkladu krádeže, trestní zákoník nevyžaduje, aby pachatelův úmysl byl směřován způsobem „spáchat krádež za nouzového stavu.“ Postačuje, že pachatel mohl vzhledem k okolnostem a poměrům vědět, že je nouzový stav vyhlášen. Povědomí o nouzovém stavu fakticky nelze uniknout. Podle čl. 12 zákona o bezpečnosti ČR se rozhodnutí o nouzovém stavu mj. zveřejňuje v hromadných sdělovacích prostředcích. Publicita tohoto aktu je maximální.^[28] Jsou-li naplněny tyto podmínky a pachatel stejně neví, že existuje „nějaký nouzový stav“, pak toto z právního hlediska nelze vyložit jinak než jako nevědomou nedbalost.

JUDr. Barbora Košinárová, Ph.D.

e-mail: barbora.kosinarova@gmail.com

^[1] HRBÁČEK, J. Nevěděl, odkdy byl vyhlášen nouzový stav, stojí v rozsudku nad zlodějem vibrátoru [online]. ceska-justice.cz, 11. října 2020. K dispozici >>> [zde](#).

BISKUP, P. Nejsme ve válce, shodil soud stav nouze. Za krádeže dal podmínku [online]. novinky.cz, 6.10.2020. K dispozici >>> [zde](#).

^[2] PERDOCH, J. „Kradl z rozmařilosti,“ řekl soud o zloději vibrátoru [online]. moravskoslezsky.denik.cz, 27.10.2020. K dispozici >>> [zde](#).

^[3] Jde například o tolik diskutované otázky náhrady škody ze strany státu vůči podnikatelským subjektům zasaženým restrikcemi.

^[4] Rozhodnutí Komise EU2020/491 ze dne 3. dubna 2020 o osvobození zboží, které je nezbytné k boji proti následkům rozšíření onemocnění COVID-19 během roku 2020, od dovozního cla a od DPH při dovozu (oznámeno pod č. C/2020/2146).

^[5] § 205 odst. 4 písm. b) trestního zákoníku.

^[6] Slovo „ústavní“ musím záměrně vyzdvihnout. Veškeré další předpisy, které jsou součástí právního řádu ČR, musí být s tímto „nadzákonem“ v souladu. Tedy i trestní zákoník a trestní řád.

^[7] Zákon č. [110/1998](#) Sb., o bezpečnosti České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

^[8] Dojde-li k ohrožení svrchovanosti státu, územní celistvost nebo jeho demokratické základy dle čl. 7 odst. 1 zákona o bezpečnosti ČR.

[9] Čl. 39 a 43 Ústavy.

[10] MLSNA, P. In RYCHETSKÝ, P. a kol. Ústava České republiky. Zákon o bezpečnosti České republiky. Komentář. [Program] ASPI verze 2020 pro Windows, aktualizace z 28. 10. 2020.

[11] Znalostní systém prevence rizik v BOZP. K dispozici >>>
zde.<https://zsbozp.vubp.cz/prevence-rizik/mimoradne-udalosti/145-zivelne-pohromy>

[12] Zákona č. [586/1992](#) Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

[13] Nad rámec posuzovaného je třeba uvést, že definice živelné pohromy je z hlediska výkladu zákonodárce použitelná i pro režim správních poplatků Důvodová zpráva k § 8 zákona č. [634/2004](#) Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů De lege ferenda z hlediska výkladu právních předpisů lze vyslovit i její použitelnost pro normy trestněprávní.

[14] Je uvedeno záměrně bezprostředně, protože z hlediska teorie příčinné souvislosti je možné říci například, že za živelnou pohromu by bylo možno považovat povodně vyvolané historických stavěním nevhodných hrází. Naopak protržení hráze v důsledku zanedbání lidského faktoru při její obsluze a následné povodně by danou definici živelné pohromy již nenaplněovalo, spíše průmyslovou katastrofu a onu jinou událost.

[15] KRÁL, V. In DRAŠTÍK, A. a kol. Trestní zákoník. Komentář [Program] ASPI verze 2020 pro Windows, aktualizace z 15. 10. 2020.

[16] BOHUSLAV, L. a kol. Trestní právo hmotné [Program] ASPI verze 2020 pro Windows, aktualizace z 15. října 2020.

[17] HRBÁČEK, J. Nevěděl, odkdy byl vyhlášen nouzový stav, stojí v rozsudku nad zlodějem vibrátoru [online]. ceska-justice.cz, 11. října 2020. K dispozici >>> [zde](#).

[18] Nejvyšší státní zastupitelství. Sdělení NSZ k otázkám trestní odpovědnosti během nouzového stav. K dispozici >>> [zde](#).

[19] Státní zastupitelství (časopis, autor neuveden). Považujete sazbu u trestného činu u trestného činu krádeže podle § 205 odst. 4 písm. b) za přiměřenou? [Program] ASPI verze 2020 pro Windows, aktualizace z 15. října 2020.

[20] KLICPERA, L., KOČÍ, D. Nouzový stav a pandemie COVID-19 jako přitěžující okolnost a okolnost podmiňující použití vyšší trestní sazby [online]. epravo.cz, 19. června 2020. K dispozici >>> [zde](#).

[21] HANZÁLKOVÁ, P. Ke „koronavirovým“ skutkovým podstatám aneb co s krádežemi ve čtvrtém odstavci? Státní zastupitelství [Program] ASPI verze 2020 pro Windows, aktualizace z 15. října 2020.

[22] Nadto připomenout, že nouzový stav je upraven ústavním zákonem, válečný stav přímo ústavou.

[23] Navíc ostrahou často disponují jen velké řetězce supermarketů.

[24] HANZÁLKOVÁ, P. Ke „koronavirovým“ skutkovým podstatám aneb co s krádežemi ve čtvrtém odstavci? Státní zastupitelství [Program] ASPI verze 2020 pro Windows, aktualizace z 15. října 2020.

[25] Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30.listopadu 2016, sp. zn. 8 Tdo 1362/2016.

[26] VÁVRA, L. Nouzový stav a krádež [online]. pravni prostor.cz, 19. října 2020. K dispozici >>> zde.<<https://www.pravni prostor.cz/clanky/trestni-pravo/nouzovy-stav-kradez#note-1>>.

[27] SOTOLÁŘ, A. In DRAŠTÍK, A. a kol. Trestní zákoník. Komentář [Program] ASPI verze 2020 pro Windows, aktualizace z 15. října 2020.

[28] UHL, P. In RYCHETSKÝ, P. a kol. Ústava České republiky. Zákon o bezpečnosti České republiky. Komentář. [Program] ASPI verze 2020 pro Windows, aktualizace z 28. října 2020. Na toto ustanovení navazuje § 6 zákona č. [46/2000](#) Sb., o právech a povinnostech při vydávání periodického tisku (tiskový zákon), ve znění pozdějších předpisů, a § 32 odst. 1 písm. k) zákona č. [231/2001](#) Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění pozdějších předpisů, které stanovují vydavatelům povinnost tuto zprávu bezodkladně uveřejnit.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Podmíněné upuštění od trestního stíhání: racionální odklon u právnických osob](#)
- [Zkreslené vzpomínky v trestním řízení vedeném pro pohlavní zneužívání](#)
- [Přenositelnost důkazů z daňového do trestního řízení](#)
- [Praktický návod na úspěch žádosti o podmíněné propuštění od roku 2026](#)
- [Přijetí prohlášení viny a povinnost soudu vypořádat námitky poškozeného](#)
- [Podmínky pro uložení trestu vyhoštění cizince](#)
- [Zamyšlení nad systémem alternativních trestů: poznámky na pozadí mezinárodní vědecké konference „Rethinking Sentencing: Are We Getting Justice Right?“](#)
- [Správné určení počátku běhu lhůty pro podání stížnosti proti usnesení soudu, kterým se nařizuje výkon trestu odnětí svobody](#)
- [Rozšiřování státní moci při implementaci acquis EU: český fenomén gold-platingu na příkladu konfiskační směrnice](#)
- [Změna způsobu určování výše peněžité pomoci obětem: Řešení všech dosavadních problémů?](#)
- [Uplatnění adhezního nároku v trestním řízení a správním řízení](#)